

„Soča“ izhaja vsak petek in velja za pošto prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto f. 4.50
Pol leta „ 2.30
Četrt leta „ 1.20

Pri oznanilih in prav tako pri „po slavicah“ se plačuje za navadno tiskopisno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „

Za več črke po prostoru.

SOČA

Glasiló slovenskega političnega društva goriškega za brambo narodnih pravic.

Posamezne številke se dobivajo po 10 soldiv v Gorici v tobakarnici v gosposki ulici blizu „treh kron“. — v Trstu v tobakarnici „Via della caserma 60“.

Dopisi naj se blagovoljno pošiljajo uredništvu „Soče“ v Gorici „Via Duomo“ h. št. 387, II. nadst. naročnina pa opravištvu „Soče“ v Gorici „Via scuola“ h. št. 429, II. nadst.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delcem in drugim neprimernim se naročnina zniža, ako se oglase pri uredništvu.

„Soča“ svojim prijateljem!

Z današnjem številko sklepa „Soča“ svoj sedmi tečaj. Leto 1877 je bilo za njo prav hudo: zgubila je svojo dosedanje glavno podporo — svojega prvega lastnika in urednika in kmalo bi bila morala zapustiti tudi svoj preljubljeni rojstni kraj ter se preseliti v hrupno pomorsko mesto ali celo — zamreti.

Pogajevanje med tržaškimi in goriškimi rodoljubi se je dalje časa sukalo okolo vprašanja: ali ima „Soča“ v Gorici ostati, ali se v Trstu spojiti z vrlo „Edinostjo“. Razprave so bile jako živahne — in ravno ker se je v teh razpravah tako na drobno razlagalo in temeljito dokazovalo, kako velekoristen, da, neobhodno potreben nam je goriškim Slovincem dobro uredovan tednik, zbrali so se rodoljubni možje, ter so požrtovalno zagotovili „Soči“ nadaljen obstoj v Gorici. Vsled tega je prešla sicer v roke novih lastnikov in družega uredništva, a bistveno se ni spremenila. Nje program se še vedno naslanja na pravila političnega društva „Sloge“, nje težnje so in ostanejo tudi v prihodnjem letu iste, katere je poprej imela: vzbujati in utrjevati hoče narodno zavest, braniti narodne pravice, zagovarjati in pospeševati vsestranske ljudske interese — vse to pa v duhu prave, poštene sloge.

Za duševno hrano je našemu listu dobro preskrbljeno in upamo, da se sedanjim čilim močem pridruži s časom še katero spretno peró. Zlasti bomo pa za to skrbeli, da se številko gospodarskih člankov in podukov o važnejših deželnih in občinskih zadevah izdatno pomnoži, — ker smo spoznali, da treba v tem oziru še mnogo poduka, da se v našem ljudstvu vzbudi in vname pravo zanimanje za javne stvari.

Zahvaljuje se prav iskreno svojim p. n. sodelavcem in dopisnikom za njihovo dosedanje blagohotno podporo, prosimo jih prav uljudno, naj nam ostanejo zvesti prijatelji in podpiratelji tudi za naprej. — Naše podvzetje je posvečeno v prvi vrsti slovenskemu narodu, v drugi pa naši ožji domovini: Obema želimo koristiti, obema vzbujevalno, pospeševalno in vtrjevalno pomagati do one častne stopinje, katero so uže dosegli drugi kulturni narodi, druge napredujoče dežele. Da zamoremo pa pri tako obširnih namerah uspešno delovati, moramo gotovi biti vstrajne podpore od strani onih rodoljubov, kateri nimajo samo srca na pravem mestu, ampak imajo tudi jezik in peró v svoji oblasti, kedar koli gre za to, da morejo svojemu narodu, svoji deželi koristiti.

Zatorej stari prijatelji in novi! podpirajte nas tudi v novem letu vsak v svoji stroki, vsak po svoji moči; — delujmo vsi v duhu sprave, ker le tako delovanje nam more obroditi obilen sad! — Posebno prosimo vse p. n. g. dopisnike, naj se v svojih poročilih skrbno ogibajo vsega, kar bi utegnilo vnemati domače prepire, naj ločijo stvari kolikor mogoče od oseb in naj vedno na to pazijo, da bodo tudi njih stvarna poročila resnična in natančna. Vsako pre-

tiranje, vsako prevračanje škoduje več, nego koristi. In če smemo gosp. dopisnikom še eno prav odkritosrčno željo razodeti, je ta, da bi pisali rajše za prosto ljudstvo, kakor za razumnštvo. Zadnje povzduje raznotere politične vesti in kar se sploh po svetu godi, iz dnevnikov in drugih večih časnikov, tudi če so v tujih jezicah pisani; priprost naš deželan pa srka vso svojo politično učenost skoro edino iz tednika, kojega vsakrat prav težko pričakuje in od konca do kraja prebira, kedar lahko razumi njegov obseg — a nevoljno odloži, in se jezi, kedar koli mu previsoko, ali preoriginalno pisani članki prglavico delajo. — Če nam je resna volja ljudstvu koristiti, moramo tudi za ljudstvo pisati.

Slednjič se pa moramo tudi prav gorko priporočati svojim dosedanjim naročnikom in sploh slovenskim rodoljubom, da nas blagovolé tudi v materjalnem oziru prav izdatno podpirati. Kakor smo uže v predzadnji številki omenili, prevzeli so lastniki „Soče“ od svojega prednika ogromno svoto tirjatev — tedaj težko breme odgovornosti, — katero bi srčno radi čem brže tem raje odložili. Ker so se oni prevzemši lastništvo našega lista ozirali samo na splošno, po celi deželi izraženo željo, da bi „Soča“ v Gorici ostala — in nikakor ne na kakoršne koli dobičke — katerih si v sedanjih razmerah tudi ne morejo obetati, — smemo se pač zanašati, da bode slavno občinstvo tako rodoljubno započetje spodobno cenilo in po zaslugi podpiralo.

„Soča“ bo tudi v novem letu izhajala vsak petek; cena jej ostane nespremenjena, to je s pošto prejemana ali v Gorici na dom pošiljana stane

za vse leto 4 gld. 50 kr.
„ pol leta 2 „ 30 „
„ četrt leta 1 „ 20 „

Naročnina se pošilja najpriležnejše po pošt-nih nakaznicah.

Prvo številko pošljemo vsem dosedanjim p. n. naročnikom, naslednje pa le tistim, kateri nam pošljejo naročnino, ali se v pismenem naročilu zavežejo, da jo v določenem času poravnajo.

Uredništvo in opravištvó „Soče“.

Vojna poročila.

Huda zima zadržuje Ruse in Turke v njihovih vojnih operacijah. Za to nemamo zadnje dni poročil o znamenitih dogodkih.

Serbi pa kljubu mrazu vendar naglo napredujejo ter jemljó Turkom en kraj za drugim. Tako se iz Belgrada 23. t. m. poroča, da je serbska vojska na Javoru vrela zašancano Kladnico in da so se Turki v Novo varoš nazaj pomaknili. Telegram od 26. decembra pa javi, da so se Turki po trdotratnem, krvavem boju umaknili iz K u r š u m lje, katero mesto so Serbi zasedli. — Po oficijalnem ruskem poročilu so se ruski husarji 21. decembra na cesti v Belgrad-čik združili s Serbi. — Zadnji telegram iz Belgrada poroča, da so Serbi zasedli Leskovec in da imajo nekda tudi uže P i r o t v oblasti.

Turčija se napravlja na vse kriplice na brambo Adrijanopolja. V ta namen je Sulejman v Carigrad prišel, s novat novo vojsko. Mahmud Damat paša, ko-

jega spremljata dva artiljerijska generala, organizuje brambo Balkanov.

Ruske nove vojske, katero so šle v zadnjem času skozi Bukarešt imajo povelje marširati pred Ručuk, katera trdnjava se ima resno bombardirati. Tu ima glavno poveljništvo slavni general Tottleben.

Serbi pa pod Hrvatičevim združenju z Rumuni mislijo oblegati Vidin, katera trdnjava ima kakih 10.000 mož posadke.

Parobrod „Rusija“ je pripešil v Črnem morju turski trijambornik „Marsino“ z 10 oficirji in 700 nizami.

Na Otoku Kandiji se je vnel hud upor. Oboroženih upornikov je nekda nad 8000; osnovali so si uže provizorično vlado.

Vse vesti o miru so popolnoma potihnile — na mesto njih pa prihajajo druge na povrje — o svetovni vojski.

Odmeva se rešilen glas I bliža se rešilen čas.

„Zora puca — bit' še dana“
— Za Slovane.

„Zakaj nas hočeš na vekomaj pozabiti? zakaj nas zapustiš tako dolgo časa?“ „Doklej, Gospod! me boš popolnoma pozabil? Doklej boš obračal svoje obličje od mene? Doklej se bo moj sovražnik vzdigoval čez mene? — tako žalujočega videl sem slovanskega Jeremijo, tako jokajočega videl sem tudi slovanskega Davida v tožnih sanjah; ugledal sem vzorna slovanska junaka na visokem stebru, postavljenem nad slovansko zemljo, nad krvavimi širinami in praznimi vinami, nad bratovskimi livadami in sestričnimi krajinami; gledal sem ju, kako milotožno sta plakala nad slovanskim Jeruzalemom, nad poteptano slovansko zemljo, nad tužno naroda osodo. Zlostnost je bilo njuno obličje, otemnele so bile njune oči, potoke solz ljube spričo potreba ubogega naroda, ker nasilni ga je sovražnik dovolj z grenkostmi, omamil dovolj s pečinom. Nepristano sta solzila molitve rešenja na mestu zapuščenem, ker odpili so bili vsi posvetni sovražniki hudobna usta soper predragi rod slovanski, osobito pa hudobno Turče. Veliko množico svojih je ubogemu narodu odpejalo v babilonsko sužnost: očeta i mater, moža i ženo, brata i sestro, prijatelja i prijateljico, sinka i hčerko, nevesto i zeta, tasta i tačso, strica i striko, bratice i sestricu — vse je seboj odpejalo proti kervoželjnemu Stambulu, proti mestu berčev i mesarjev; ostale zveste sinove so pa Turki neusmiljeno drli i odirali, trli i otirali, žgali i požigali. Upuščeno zemljo, rodovitne vinograde, domače hiše so pustolihi, plenili, uzičili, pustili so vse v pepelu i prahu, v krvi i mrvu, pustili so vse razdrto i podrto, pusto i prazno, pustili so za seboj neizmerno morijo slovanskemu rodu. Ali kaj pravim? gledati morala je uboga „raja“, moral je ubogi kristijan, moral je naša bratavska kri zreti turške smrti v obraz. Turški smrti! Koga ne zgrabi žalost i mraz, strah i trepet, groza i togo-ta, jok i stok? koga ne popade ob enem tudi jeza — sveta jeza, sveto maščevanje, ko vidi, kako je davilo proketo Turče vse, kar je bilo Slovanskega, vse kar je bilo kristjanskega, koga se ne polasti sveti srd, ko mora gledati, kako je neusmiljeno terpitčil, nedolžne ude rezal, rezal ud za udom: sedaj roke, sedaj noge, sedaj uha, sedaj košček mesa od bratovskega, slovanskega mesa! Kedo bi bil morda še neusmiljenega srca, ko bi videl pred seboj razsekana slovanska bitja, ko bi videl neizmerno morijo nedolžne slovanske krvi? Ah! narod slovanski, mili moj rode i tužnini i pobitim srcem te prašam; kam si bil zašel? Kje so nekdanje širne tvoje pokrajine? kje rožnate ravline, nad katerimi si gospodoval? kje so reke bistrovdene? kje gorine snežene, ki so ti služile v bran i hran proti divjim navalom živinskih nam so vražnikov? kje so junaki čvrti? kje račulniki vneti? kje so slovanski korenjaci? kje neumorni borilci? kje so večni vojači bitve na Kosovem; ki bi zadnji

žalost, zadnji triplje svojega srca žrtvovali na altarju narodnosti.

Otožnim srcem si je Slovan še pred nekimi tedni stavil taka in cnaka vprašanja in brnika kakor ga je obhajala. Pa! stoji! Kars pa! Plevna je bila! Te Deum laudamus! Tožni Jeremija se je sprejel pri Salomona, popevajočega visoko pesen. Ustali so bratři Lazarji, prodli so mrtvaški grob Ziniski, odzveli so krepki Laudoni, junaki Štefani i mladi, kraljevič Marko jaše zopet svojega srca, močnega Ravbar nabira z nova četne trupe: vse se giblje i giba za boji slovanški, za osvobodjenje uboge raje, stokajoče pod prokletim Turčedom. „Aleksander sam je možki, srčen, trdno sklepaj“ je začel, da bo Turkum v svojej vojski mesto ter za mestom zdaj odvezl.

Desta polka, vso pripravo hitro skupaj spravi je, tije čez Dravo i Savo v turško brž pripeljal se. Turke zdaj so pozdravljali le z gorečimi bombami. Tak' so med sabo sklenili; vsi d'emo bit' raji' mrtvi; zmerom bomo se branili, dokler bo kaj v nas krvi. V tem so Turk' odšli v taja, naša vojska notri gre. Turke sprejme naša straža doli — doli — do Tako je prav, tako terja renica, tako terja blagodejni razvoj človeške omike, tako zahteva razvitek i razcvet svetovne zgodovine. Koga ne boče vzradostilo, ko bo ališal i čital, da je postavil Slovan oni temeljni kamen evropske splošne omike, človečnosti i bratroljublja? Časti Gospoda Slovan! ker ušlišal je prošnje svojega ljudstva, ušlišal zdihljive požalnega srca. I zakaj bi mi tude ne ušlišal? saj dela i prosi za dobrodružni mir mej narodi, saj se bojuje hraber Slovan za miroljubno človečnost vesoljnega človeštva. Pobožen Slovan dobro ve, kaj je molitev i prito tega pa tudi ne govori i ne molji, kakor strastno, hudobno Turče, iekoč: „Razrusi i skruši z vesomočno svojo roko prevzetnost i nevzvestobo, brezbožnežev (kristijanov); operi, o vesomočni Bog! najmanjše znamenje brezbožnih Rusov i enako tako najmanjše znamenje brezbožnih Bulgarov, Grkov i vseh narodov na zemlji, kateri v temi brezbožnosti tavaše se valjajo v luži, kakor presa; valjaj čez nje brezčestilne stiske i nadloge, da padejo v troje roke kakor žrtva tvojeja strahovitiga srda, da bodo pokovčani z ognjem, z mesarjenjem, z razbitjem brodolov i z vislicami, s kugo, lakoto i s potresom!“ Čudno! kako se predreže kaj enakega izustiti, da so namreč vsi drugi narodi razve turškega brezbožni; saj, kakor kaže, samo še ne vé, kaj je Bog. Čuden bi bil Bog, ako bi nam veleval z noži, s meči, s morjenjem, z mesarjenjem, z ubijanjem, z vešanjem i z vsemi misletimi torturami vero širiti i pri tem na milijone i milijone ljudi počasi, polagoma i ne — nagloma pomorjevati. To je bistvo turške vere, to je turška vera. Iz tega pa sledi: Turke ostanete, Turke, dokler korana ne popusti; meč i nož, mesarjenje i klanje ostanete Turku v srcu i v rokah, dokler Mohameda, dokler korana ne popusti. Kristijanški svet pa ne potrebuje ne nožev, ne mečev, ne mesarjenja, ne klanja, marveč potrebuje bratovske ljubezni. Turke pa noče i ne bo nikedar hotel priznavati bratovske ljubezni, bratovske vzajemnosti. Njega ukaz, njega ferman je: „O Bog! ne pusti na tem svetu niti sledu brezbožnih Moskovitarjev, Grkov i Frankov, kateri so njih zavzniki!“

Taka načela izključujejo vsako vzajemnost z drugimi narodi, obsojujejo v večno krvavo sužnost vse kristjane, podložne turški oblasti ter stavijo trden, neprodljiv ječ civilizaciji. Za to je bil skrajni čas, da je pozval severni stric svoje zveste narode v boj zoper starega slovanskega vruga, da so kviško plačili junaki Črnogorci i Srbi i Rumenci, kateri združeni bijejo zdaj krvave, križarske boje za „kérst častni i svobodno slavo“.

Smaglosno naj bi prodirali naprej čez Staro Planino do Carigrada, dokler se jim ne posreči popolnoma zatreti divjo družal, dokler turški polmesec ne vselej ne zgine raz evropskega obnebia. Vojna pesem naj jim bode pesem naših pradedov:

Turka bomo pozobali,
kakor da bi črešnje brali;
Pred miru ne bomo dali,
kakor ga ob tla ne djali.

Kaludjer.

Dopisi.

V Gorici, 26. decembra. — Sveta noč, sveti dan, tako imenujejo navadno na kmethi božično noč, božični praznik; a našemu ljudstvu ni to samo po imenu posvečen čas, ono ga tudi v resnici dostojno praznuje. Z vbranim duhom se zbira v božjem hramu, z vzvišenimi čuti ga zapuša; vse je tiho, vse je mirno in notranja radost, katero vzbuja spomin zveličavnega dogodka, ne razdeva se glasno, razum, kadar se v cerkvi navdušeno razliva v veselo harmonijo božičnih pesmi. Od zvonjav na trg, po ulicah in v družinah se povsod vresničujoče besede angelske pesni: „In mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje.“

To praznično vzdušje smo zapazovali tudi po mestih na Kranjskem, Stajerskem in vseh v nemških deželah. Povsod se o božičnih praznikih polega navadni mestni hrup, povsod, bodi med prostim kmetom

kim ljudstvom, bodi med oglaganimi meščani se praznujejo božični dnevi kot najznejši, najlepši prazniki v letu. V Gorici je to vse drugače. Sveta noč zbira sicer pri polnočnici maši v raznih cerkvah ogromne množice, a veliko bolje bi bilo, da bi jih ne; kajti — če odstojemo peščico v resnici pobožnih — vse ostalo le zija prodaja, se razveda, po hodnikih in spovednicah potika — s kratka tu ni ne pobožnega duha, ne vzvišenih čutov, ampak sama nečimurna posvetnost, da ne rabimo ostrejšega izraza. In kadar se natlačena množica iz cerkve prorije i po mestu razkropi, kaj po tem? Začne se divje ponočevanje po ulicah, pivnicah in kavarnah, divji roj do zore, do dneva. To je sveta noč v Gorici!

In sveti dan? Proslavlja se večinoma z vbranim trebulom pri dobro obloženih mizah in polnih bokalih. Pa kaj nam mari za to, kar se po hišah godi! Po večjeje raje, kar smo doživeli in lastnimi očmi videli in lastnimi ušesi slišali na javnih krajih, na mestnih ulicah. — Ob 11. uri predpoludne, vrnilsi se od počste, gremo mimo mestnega municipija in ko se blizamo sosedni ulici, bije nam uže od daleč neharmoničen šum na ušesa in se čedalje glasneje razlega, čim bliže pristopamo neki znani krčmi. Ko pridemo do mesta, vidimo, da je gostoljubna hišica uže o tej uri polna vinskih bratcev, kateri obhajajo sveti dan divjim vpitjem in razsajanjem. Kaj bo še do večera, do noči?

Gremo naprej in pridemo v predmestne ulice — v gorisko republiko. Kaj pomenja pa tukaj stranski šunder? zakaj se gati, zakaj se podi razburjeno ljudstvo o poludne po ulici? Kaj more pa to biti, da se povsod hišne duri odpirajo, da se množica narašča ter se čedalje huje zaganja v neko hišo? Pristopimo bliže! Kak divji prizor se razvija tu pred našimi očmi! Pijana družal kače 80 glav, zbrana iz delavskih in rokodelskih krogov, hoče po sili vlomiti v krčmo, razbija in divja, vpira svoje v vinu i žganji obnemoglo moč v zapahnjene duri in glej! ker ne more nič opraviti, žali trojica razbojnikov ramena skupaj, drugega pa dvignejo na njo, da bi strgal lavo-ričje znamenje raz krčme; a kolena so stebrom oslabela — ramena se umikajo in plosk! na tleh se valja žlahtna četvorica. A veja, zapeljava veja mora iz nad duri! Kmalu je kolec pri rokah in 2 njim udrihajo po nesrečni veji, dokler leži vsa razdrobljena na tleh.

Divji romovž traja še nekoliko časa, a ker se je sveta jeza zaradi zaprte krčme ohladila nad nesrečno vejo — razkropi se polagoma plemenita družal, dva pa dva pod pazduho se vlečejo proti mestu — kakor se spodobi pravim vinskih bratcem. To se je zgodilo na božični praznik o poludne v znamen goriskem predmestju. Na Štefanje pa smo videli in slišali, kako je pol ure čez poludne razjuzdala družba pijanih rokodelcev po Travniku in po gospodskih ulicah vpija in se zibala, da se jej je gospoda povsod plaho s tratoarja v blato umikala.

Neverjetno je vse to v mestu — kojega lahonski matađorji pri vsaki priliki zaničevaje oponašajo surovost kmečkemu prebivalstvu naše dežele; neverjetno je to v mestu, kder imajo vladni organi i skrbeti za, red in varnost osebe in lastnine in kder jih v tem laško tudi mestna policija podpira; neverjetno je zares in v nebo vpijoče, da se zamorejo taki dogodki registrirani o božičnih praznikih v kristjanskem mestu.

Ce hoče naš mestni zastop, da privabi lepa Gorica kot klimatičen, zdravstven kraj mnogo bogatih tujih družin, ni zadosta, da lepša mesto, da zasaja senčne drevede, napravljaja elegantne kopelji itd. marveč treba, da skrb pred vsem za boljše socialne razmere, da čuje paznejše nad posli, delavci in rokodelci ter jim preskrbi potrebnega poduka, koji edini jih utegne odtrgati popolni demoralizaciji, katere pogubnemu brezdušju v sedanjí nevednosti in surovosti če dalje bolj blizajo. Kaj, ko bi se na zdavi podlagi osnovo dobro vrejeno rokodelsko društvo, s kakoršnim se ponaša proti severu vsako tudi manjše mesto? Taka društva so pokazala do zdaj še povsod svoj dobrodejni vpliv ne samo na rokodelske kroge, ampak tudi sploh na mestne razmere; kajti s tem, da se vvažja potrebna olikanost mej delavce in rokodelce — zatira se pijanost in ponočevanje, pospešuje se varčnost, odvrača ubožstvo — in to vse skupaj v gaja v mnogem oziru mestnim denarnicam in javnemu redu.

Od Sv. Lucije 24. decembra. (Izv. dop.) Dne

17. tega meseca, ob dveh urah zjutraj je pogorelo na Idriji pri Bači, ednajst poslopj, to je, tri hiše in osem hlevov. A. K., sta zgorela dva velika hleva napolnjena s klajo, stog, (kozolec) en prešič in mnogo orodja.

Ljudje pravijo, da A. K. sam ima okolo 3900 gl. škode. Da se nij še kaka večja nesreča zgodila, gre hvala vsem prebivalcem iz bližnjih vasi in Mostarjem, ki so z gasilnico nemudoma na pomoč prišli. Domači čenilci so cenili vs škodo na osem tisoč gl. Nesrečnejev nij bil nobeden zavarovan! Klaj se bodo vendar prepričali, naši kmetje, o potrebi in koristi zavarovalnih društev? Kako se ongen vnel, ne vem. Dragi rojaki! skazite se milosrečnej, pa nemudoma, ubogim nesrečnim pogorelcem!

Iz Komna 19. decembra. (Izv. dop.) (Naši tur-

kofili, — dobimo čitalnico, — spoštujmo svoj jezik! — naše orglje, — šolsko obiskovanje.) Da smo tukaj Plevne pad praznovali z velikim kresom, pocenjem topictev, petjem in dobrim Kraševcem: vse to Vam je uže poročal tukajšnji Vaš dopisnik. Kar bi pa nikoli ne bil verjel, je to, da se bode imel kedó izpodtikati nad tem poštemim kresom. Na dva taka nezadovoljeva naleteli smo v nedeljo v neke tukajšnje gostilnice, ko smo baš pri časi kraševca veselili se in peli. Mlada gospoda nezadovoljeva, prvi rodem Poljak, drugi „pošten beli Kranjec“, zapazila sta v našem radovanju neko „protipostavnost“, jela sta udrihati po naših bratih Rusih ter se sploh pokazala korifeji v turkofilstvu. Mej drugim sta mladici tudi omenila, da Avstrija se nema nič potožiti čez Turke. — Gospoda! ako sta uže kedaj kaj hlač potrgala na klopek kakke aredoje šole, onde bi morala gotovo vedeti iz zgodovine, kako nečloveško so ravnali Turki za časa vbojanj z Avstrijo z njenimi prebivalci, in sicer ne glede na starost niti na spol. Ali vesta, draga moja „čunenka“, koliko strahu, koliko nevolje morali so vrli Avstrijci le takrat pretrpeti, ko je za Leopolda I. veliki vezir Kara Mustapha oblegal Dunaj s 300.000 turške zverjadi? Ali vesta vira brata turinška, koliko je imel uže 154 let pred Leopoldom I. Ferdinand I. pretrpeti radi Turkov, ko so ti tudi Dunaj oblegali (1529)? Nič niso sicer bili dostignili, a za tri leta so se vrnili v avstrijski dežele ter pred trdnjavo Güns na Ogerskem nič ne opravičali, udri so na Stajersko. Šli so te zveri pod poveljstvom Sulimanovim pri Mariboru čez Dravo ter zapustili Stajersko šele potem, ko so bili uže vse, koder so hodili oropali, požgali, pobili? Lejta, Ivan Zapolija, kateri se je za omenjenega Ferdinanda I. (1519—1564) trudil pri dobiti ogerske krono, poklical je bil Turke v deželo. Turki so bili potem čez 200 let prava šiba za celo Ogersko ter ob enem gospodari veliki delov te dežele. Koliko so Ogr morali pretrpeti pod turško silo, ne morem tu popisovati, ker mi časa in prostora zmanjkujajo; a bodi mi dovoljeno opomniti, da se menda Ogr zato zdaj tako bratijo s Turki, ker so jim toliko „dobrega“ storili; kali? To mimo gredé opomniti, moram Vama gospoda čunenka še povedati, da zgodovina prča, da je bil Turke vsigdar sovražnik kristjanov; — ali veste morda le to, kateri je bil eden glavnih vzrokov križarskim vojskam? Ali ne morda ta, ker so Turki, to divje ljudstvo od kaspiskega morja, pridobivši Palestino (1072), s kristjani, ki so romali v svete dežele, nečloveško ravnali, je ropali, skrunili, mučili, morili? ... Da, gospoda moja, to mi vse dobro vemo; zaradi tega pa z Rusi držimo, ker so oni poleg tega tudi — naši bratje Slavjani, pa so nam po vori bliže nego kruti Turke. Iz dna srca se veselimo Rusov zmaganja; in kakor so nekdanji naši pradedovi vžigali kresove po naših gorah, da so s tem pozornost budili, da se bliza pustošenje željni Turčin; tako mi zdaj netimo po vrh njih naših gor oženj, ki visoko pladojijo proti nebu v znamenje, da se nam nij več bati onih žalostnih časov, ter da nam Slavjanom uže poka zora lepše bodočnosti. In kedó, imajoč z dra ve možgane v glavi, bi se upal vzdigniti radi tega kamen zoper nas?

Znano ti bode morda, draga „Soča“, da tukaj nemamo nobene čitalnice, dasiravno je Komen tržič, ki bi je ne smel grešati. Kajti čitalnice so osobito po deželi velekoristna naprava. V njih dobimo časopise, iz katerih poizvemo, kaj se novega po svetu godi, s čitanjem nekotih belestrističnih listov pa si blizimo srce ter si jezik gladimo. Dobro, vbrano petje, glediščne igre in druge enake zabave pa prav izdatno pospešujejo ljudsko omiko. Čitalnica raprezentuje Vam slovansko lipo, pod katero se zbiramo — kakor nekdanji naši pradedi.

Hvala Bogu! tudi mi Komeni dobimo skoro tako društvo — čitalnico! Nekateri rodoljubni Komeni so se namreč sešli ter sklenili, da se ima čitalnica odpreti s prvim januarjem prih. leta. Komeni! Podpirajte to velekoristno društvo s tem, da se v obilem številu vpišete; za borih par grošev na mesec boste v čitalnici dobivali dosta duševne hrane; pa saj to je tudi bolj ekonomično za Vas, ker človeku je teško si samemu toliko časopisov naročiti. Projektirane čitalnici polagam pravo živo na srce, da skrbí kolikor mogče za omiko in zabavo našega ljudstva s tem, da večkrat napravi kake podučljive govore in besede. Iz gotovega vira Vam zamorem danes naznaniti, da so Komeni sklenili, da napravijo besedo na Vodnikov dan, t. j. 2. februarja l. 1878. Program je uže skoro gotov. Prav tako!

Obžalovaje zapazujem, da se po Krasu širita tuja jezika — laščina in nemščina. Pri nas Slovencih je žalibog ta slabost doma, da se človek rad z nemščino ali laščino ponaša, ako je le morda pri vojaki pri nemških besedi ulovil, ali tam v Trstu se navadi malo „kramarske italijanščine“. To pa nij prav. Ali delajo tako drugi narode? Ali ste uže slišali kedaj, da bi se Prusi pogovarjali mej sabo po italijansko, ali Italijani po slovansko? Slovenci opustimo to grdo navado, ki nas le smešne dela ter tvegamo se, da se kolikor le več mogče popolnimo v svojem jeziku. Pri tem spoštujmo tudi druge

jezike in utimo se je, kajti starih Rimljanov prego-
vorke: kolikor jezikov znaš, za toliko moč veljaš, — je
še vedno resničen.

Slednjič naj omenim še nekaj o tukajšnjem cerk-
venem petju in o šoli. Nikéde ne more trditi, da tu-
kajšnje cerkveno petje ne bi bilo dovoljno; kajti tu-
kaj imamo pevce, ki so zares celemu Krasu na čast.
Gosp. Miroslav Prelec (ten. I.), Pipač (ten. II.), Va-
lentin Pipan (bas I.) in Ščitar (bas II.), to vam je
kvartet, na kojega snemio s ponosom gledati. Oso-
biti je gosp. Ščitar, da pripravi čevljar, tako vri ba-
sist, da bi se papeževa kapela v Rimu smela z njim
ponositi. Vendar je nekaj, kar bi se želeli imeti v
Komnu in to so — dobre orgle. Orgle so tu v
cerkvi take, da so malo kje slabše; one so vse raz-
brane in valed tega ne podpirajo petja, nego je le še
kvarijo. Mnogo se je že govorilo, da se imajo or-
gle popraviti, vendar bilo je vse le govorjenje in nič
nego govorjenje. Res bi bila lepa svota potrebna, da
se tu „stara šara“ popravijo; vendar bi se dalo to z
združenimi močmi dosegiti, posebno, ako bi se po
Komnu in bližnjih vaseh okoliščina razposlala, da bi
v ta namen vsak po močestnosti kaj daroval. Novemu
županstvu bi priporočali, da resno na to dela, da se iz-
roči stvar dožene. Sicer pa bi bilo želeli, da bi se iz-
ročilo popravljane orgel kakemu večjemu slo-
venskemu orglarju (n. pr. g. Potocniku) in ne ka-
kemu takemu italijanskemu „švindlarju“, kakor je
bil oni, ki se je te dni tukaj ponujal, da ubere ko-
menske orgle, a se mu je že pri ubitjanju glasovira
tukajšnjega organista delo tako slabo poneslo, da je
glasovir le še bolj razbral mesto ubral!

V tukajšnje trirazredno ljudsko šolo je vpisanih
nad 200 otrok. Vendar je šolsko obiskovanje
posebno populudno ne ravno tako, kakor bi bilo že-
leti. To ni sicer nič čudnega, ako se pomisli, da šo-
la tukaj nehave od poludne, a začenja zopet ob 1 po-
poludne. Otroci, ki so n. pr. iz Volčjega gradu, To-
mačevic, Ivanjgrada, itd., vasi, do 1 ure od Komna
oddaljenih, gredo o poludne domov, ker je zares te-
žko, da bi se 7—10 letni otroci od 9 zjutraj do 3 po-
poludne ne otečali. Vendar so nekateri otroci iz bli-
žnjih vasi, ki ostajajo do 3 popoldne v šoli. A ver-
jemite mi, da se usmiljenje poslazuje mojega srca,
ko vidim te uboge črvice čakati popoldnanskega po-
doka v burji in dežju, lačne in v sedanjih zimni slabo
oblečene! Stvar bi je dala morda vendar na eden
ali drugi način preuravnati. Albinus.

Z Dunaja 18. decembra.* (Izv. dop.) Hvala
Boga, preprič je končan—Slovenija je rešena, živel
preprič! — Vreme na Dunaji je ravno danes začelo
jako neugodno postajati. Megla se je nad cesarskim
mestom že celih štirinajst dni vlačila in že smo pre-
mišljevali, kaj bo neki, kadar se zjasi. Zidje, ki ži-
viijo od „kšesta“ trdili so, da meglja Dunaja daje tu-
di zunanjo obliko Londona—drugi rodu izraelovega,
ki tudi v politični „branchi“ kupčujo, prerokovali so,
da se narava oblaci v zalovalno oblaciilo, ker je
kapituliral Osman pasa; in tretji (sub rosa židje iz
Ogerskega) modrovali so, da kadar se vreme razjasi
ugodniša bode tudi osoda na bojnem polju otomanskim
hajdukom. Ne vem, kdo je imel prav od teh prerokov
iz prerokskega rodu, gotovo je samo to, da ga imamo
danes do kolena tistega nebeskega daru, ki je nar-
bolj podoben njezni nedolžnosti. Po ulicah dunajskih
sicer sneg ne ostane dolgo podobna nedolžnosti, ker
prestočno mesto sploh ni tej čednosti ugoden kraj;—
sapienti sat in sedaj nekaj drugega.

Iz vrlo zanesljivega vira vam lahko povem, da
je oseba želja Njegovoga prevsilega Velicanstva, da
bi se Bosnija in Ercegovina združile v prihodnjem
miru z Avstrijo; tudi druge merodajne osebe niso
tudi nameri nasprotne, ker želi se v obče, da bi dobi-
la naša po Benetcanih opustošena Dalmacija za hr-
tom deželo, katere blagor povzdignjen na stopinjo, ka-
koršno se tiče, bi se mogel razlivati do obal jadrans-
kega morja. Na tak način bi se povzdignil blagor
tamošnjih prebivalcev in blagor skupne naše staro-
slavne monarhije. Spolnilo bi se potem gotovo prero-
kovanje domorodnega pevca:

„Kadar bo cesta železna žvižgala po naši doli-
ni“ tudi v Dalmaciji in kolikor moremo mi po našem
dunajskem življenju drage nam kolegevo dalmatiške
razsojevati, pridobila bi ne malo s tem obče slovan-
ska stvar v Avstriji. Bog daj, da bi se spolnila želja
vitezkega vladarja!

Ko vam pridejo te naše veritice v roke, vedeli
boste že o tem, kar se je godilo te dni v Budapešti.
Rekel mi je danes možak, trd Nemec, katerega spo-
štujem kot ideal znajočja in kojega so Dunajci že
večkrat z jako častnimi nalogami počastili: „Ko bi ne
bilo družega vzroka, bi Turki komu sovražnik, ko
bi ne bil turški narod v teh stoletjih, katere prebi-
va v Evropi, spreobrnilu stara starih bizantinskih de-
žel v jako siromašno pustobo, sovražiti bi moral Tur-
ka, ker mu je Oger prijatelj. Oger, politično nezre-
la svet, hočejo darovati za Turčijo pri svoji slabi
vesti pred Rusijo „kri in blago“ — čigavo? naše in
naših sinov.“ Tako mislijo možaki, pošteni, ki ni-
so Slovani.

* Zakasnjeno.

Politični pregled.

Delegacije in obe državni zbornici so črez
praznike pretrgale svoje delovanje.

Naša vlada zahteva, naj bi se celi Dunav
izrekel za nevtralnno reko; Rusija podpira ta
predlog, toda s pogojem, da se v pogodbo sprej-
me tudi Črno morje. — Vladi turška in anglež-
ka se pa nekdaj upirati temu predlogu, češ, da
ne pripuščati nevtralizacije Dunava, nego samo
do Suline.

Isterski deželni zbor se je 27. t. m.
sešel v kratko sesijo.

Ogerski odsek za col je odobril povi-
šanje cola na kavo od 16 na 24 gl.

Ruski car je bil v Petersburgu sijajno
sprejet. Na božični dan so praznovali v celi
Rusiji stoletni spomin rojstva carja Aleksandra I.

Odgovarjaje peteburški mestni deputaciji
rekel je car: Srečnega se čutim med vami, po-
sebnost po zadoščenju, ki sem je doživel pred
Plevno in po tem, kar so moja deca užje storili.
Še ostane mnogo, mnogo storiti. Naj nam
Bog pomaga, sveto početo delo dovršiti.

General Ignatiev je povzdignjen v grofovski
stan in imenovan za uda državnega svetovalstva.
Vojaški poverjenik v Berlinu, pl. Reutern, je
postal general-lieutenant.

Pogajanje zaradi mira je prenehalo, od kar
je Nemčija odvrnila od sebe posredovanje. Vsled
tega je pa postal političen položaj v celi Evropi
zelo resen; zdi se namreč, da se hoče Anglija
zares vtikati v orijentalno zapletko; ta sum se
potrjuje tem bolje, od kar je angleška kraljica
sklenila sklicati svoj parlament o izvanrednem
času, to je uže proti koncu januarja in to v
namen, da dovoli potrebne svote za vojno.

Če stopi Anglija v akcijo, po tem se vmeša
precej tudi Italija in druge države bodo po sili
tirane v vojni kolobar. Pred vsem pa je videti,
kakor bi hoteli Angleži Egipt zasesti. In kedo
ne ugame zakaj? Turčiji so posodili v zadnjih
časih tako ogromne svote, da jim je v sedanjem
položaju resno na to misliti, da si hipotekarno
zavarujejo vsaj kapital, če ne tudi obrest.

Grki se še vedno oborožujejo, ali bodo
kedaj oboroženi, Bog ve!

Pri vsem vojnem strahu, koji se širi po
celi Evropi, napredujejo v Parizu prav naglo
priprave za svetovno razstavo, katere se nekda
zanesljivo odpre dne 1. maja 1878.

Narodne pušice.

(J. de Montepine.)

Mogočni stric! Še enkrat ob pest!
Podviza naj turban tej v Azijo se vvest!
Oj Srb i Grk! kaj cakata mar?
Na pragu ne hočeta milosti dar?
Poglejte le soka, kak se vrtil:
Krog črne mu gore si gnežda sadi,
Vi dva sta tud čila enako sokolu,
Zasukajta tedaj se čvrsto okoli.
Ne čujta mar stoka oguljene raje,
Mogoče, naj žulpe še dalje prestaje?
Nikarte, za Boga! Proč jarnu želez!
Brat prosto naj leta, nikdar več ne pleza!
Naj svoboda zlata se v jug primej!
Na jugu naj brata vse veke vedri!
Da! svoboda zlata, vedrilo srcā,
Vsem narodom krepek poljubec naj dā!

Razne vesti.

Grof Coronini, državni poslanec, vabi svoje
volilce v zbor v nedeljo 6. jan. 1878 ob 11. uri pred-
pol. v mestni dvorani goriški; poročati jima hoče o
svojem delovanju.

„Slavčev“ odbor se je v zadnji svoji seji po
novih volitvah dopolnil in razdelil opravila posameznim
udom. Denarni stan, kar je poglavita reč, ni tako
slab, kakor se je mislilo, ampak, če novi poverjeniki
skrbé, da zaostale zneske potrjujejo, bo „Slavčev“ ne
samo vse svoje letne stroške pokrival, ampak še precej-
šno svoto shranil. In tedaj gg. poverjeniki blagovale
storijo, kar jim je največ mogoče, da v kratkem za-
ostale zneske potrjujejo in novemu denarničarju, g. prof.
Erjavcu pošljejo.

Varujte se zakotnih igralcev! je uže „So-
ča“ šestokrat pisala in vendar še vedno gredo neka-

teri na limanec tem pobalidom. Te dni so trije, taki
„figura v dobi“ vlovili v svojo golteušo pas-kmetā N.
iz Cerknega ter v malom času spravili gg. ob 25 gl.
tako, da revež—tepec — ni imel niti tričrka za pot.
Stvar je pa zvedela policija ter one, tri tike — dejala
za sedaj pod ključ.

Mali Osman pasa. Sultan je imenoval S let-
nega sinu hrabrega branitelja Plevne za svojega pod-
oficirja.

Kokošji tatovi so 20. dec. ponoči prodrli v
dvorišče J. P. v Gorici ter odnesli za božič 14 pep-
linov in kapunov ter se z njimi za praznike mastili,
mej tem ko naša policija kacega ubožčka, kakor se
je te dni zgodilo, suvaje v zapor tista — ker prosil
skorjo kruha na ulici.

Božični darovi. Angelina baronesa Ritter je v
spomin svoje ranjke hčere, grofice Nuzan, obkeli 30
ubozih otrok ter podarila se zraven slehernemu 5
fantov riza, obele in sladice. Blaga gospa je res po-
nemanja vredna, kajti taki spominiki na drage umrle
gotovo naj dalje trajajo.

Podaril je dalje za božične praznike g. vitez
Tosi 50 gl., da se razdeja med mestne reveže.

Neka blaga gospa je podarila več obleke, da se
razdeli med ubožne šolarje izrazivati željo, da ostane
tajno nje ime.

„Edinost“, našo pogumno sestrico v Trstu, pri-
poročamo pri nastopu nje tretjega tuceta prav gorke
ne samo vrlim tržaškim okoličinam, ampak sploh vsem
slovenskim rodoljubom, katerim je mogoče nekoliko
žrtovati za prospeh splošne narodne stvari. Trst je
za Slovence sploh, posebno pa za Slovence jako važno
mesto, ker spada k slovenski zemlji. Za to mora biti
skrb vsem pravim rodoljubom, da se ohrani narodni
živelj v Trstu in da se kolikor mogoče okrepji v njega
okolici. „Edinost“, da si do zlat materijalne prav abo-
podpirana, izpolnjuje vendar prav poštno to svojo
težavno nalogo in se v resnici neustrašljivo poteka za
svote pravice in vitalne interese tržaških Slovencev in
slovenskih okoličinov. Zato pa zasluži prav izdatne
podpore, katero naj bi jej slov. rodoljubi naklonili z
obilno narečbo.

Pri koncertu za mestne uboge, na večer
sv. Štefana v goriškem gledališču se je nabralo 500 gl.

Zvon. Mej slovenskim nepodlitimni častniki
zasluži „Zvon“ najbolj, da ga vsak rodoljub z ma-
ročnojo potpira. Noben količjak izobražen Slovenec,
nobena boljša hiša, ki se imenuje slovenska, ne bi
smela biti brez njega. Zvon piše tako lepo in pravi-
lno slovensčino, kakor je pred njim naj pisal no-
ben lepoznaven slov. list. Tvarina, ki jo prijaša, je
izbrana, z enacim blagom ne more se ponasati noben
drug zabavi in poduku posvečen slov. časopis. Kaj
pa pesmi? Ne bojimo se ničakršnjega ugovarjanja,
ako trdimo, da Zv. priinaša najdiveršnejše cvete slov.
poezije, zgolj dragocene besirje. Nadajše nabajamo
redovito v Zv. literarne pogovore, ki so prava slast
vsacemu izobraženemu Slovence; zlasti pa učence od-
rasli mladini. To ti nej samo berilo od danes do
jutri, temveč zaklad, ki bode še našim mladšem srca
blazil ter jih unemal za vse dobro, lepo in pravdo. Z
novim letom stori Zvon in z njim, — tako se vanj na-
dejamo — tudi slov. unetnost velik korak naprej.
Na posebnih prilogh bo namreč priinatal podobne iz-
redno najboljše slov. umetnikov. Strizanje inue in njegovo
dosledanje slovensko delovanje nam je porok, da bo-
demo to, kar nam hode od godal, ponosno lahko po-
kazali vsacemu ptujcu, rekoč: Lej, to je naše!

Tako počete pač zasluži vsako podporo. Torej
pojdi in naroči sel!

Za božične praznike bilo je na gimnaziji
blizo 30 revnih dijakov obdurnovanih z različno oble-
ko. Razen tega so dobili nekateri tudi italno pod-
poro v denarji. V ta namen se je nabralo precej de-
narja med gimnazijalnimi učitelji, premožnejšimi dijaki
in drugimi dobrotniki, h katerim spada v prvi vr-
sti grof Gyalay (100 gl.). Da ta podpora zalaganje
lo naraša, zahvaliti se je treba najbolj sedanemu na-
mestnemu vodji, g. dr. Frappotju — ki je za take re-
či zares skerbljiv.

Volitev novega cestnega odbora za sezanski o-
kraj je bila dne 22. decembra t. l. pod vodstvom de-
želnega odbornika g. J. Gassnerja. Izvoljeniso: za
predsednika g. Janez Valentincič iz Den. za odbor-
nike gg. Anton Černe iz Tomaja, Andrej Kocijan iz Zeb-
ja, Jožef Purč iz Vol. Repna, France Mahorčič iz
Matavna, Janez Vran iz Kazelj, Janez Vrabec iz Du-
tovlja.

Božični prazniki so minuli. Vreme ni bilo
sicer ves čas ugodno, vendar ni zaviralo ljudstva, da
ne bi se sprehajalo po očitnih sprehajališčih. Pa tudi
cerkve so bile polne. Saj se o velikih praznikih —
se mladi spominjajo, da so kristjani. V veliki cerkvi
so bili vsi prostori nalučeni o polnoči. Le škoda, da
je, kakor druga leta, tudi letos nekristjansko vedenje
kalilo pobožnost in molitev. Skoraj bi bilo bolje za-
brniti sv. mušo o polnoči, kakor da se veča božja
skruni.

V cerkvi sv. Ignacija je bilo pri polnočni maši

malu ljudstva, ker vse dere v stolno cerkev. Cerkev je bila lepo okižana in dostojno razsvetljena, kar se je vse adventni čas močno pogojevalo. Zdelo se je, da se zornice obhajajo v katakombah. To velja tudi glede adventnega časa v stinski cerkvi. Toliko se menda nikjer miloščne ne pobira in ne nabere kakor v Gorici po vseh cerkvah, in če se iz tako nabranih novcev toliko drugih reči za cerkev napravila, ali bi se ne moglo tudi nekoliko kil petroleja kupiti in s svetilnicami cerkve razsvetliti? Petje pri slovesnih mašah božične praznike je bilo sploh še dovolj dobro, kolikor se da od takih moči zahtevati. Pri zornicah v cerkvi sv. Ignacija je bilo slovensko petje prav dobro in primerno in kaže, da bi se tudi za stolno cerkev kaj boljše dobiti vtegnilo. Kakočno je bilo petje(?) pretečeni adventni čas v imenovanju cerkvi, to dopovedati ni lahko mogoče. Za stolno cerkev je bilo — nedostojno, za vsako drugo bi bilo jako slabo. Za novo leto naj velja tedaj geslo: Etwas mehr Licht!

Listina uredništva. Gosp. dopisnikom iz Dornberga, Rhenberga, Tolmina, St. Viške gore, Podmole, Opatjucela: Prosimo poštite do prihodnjega števila, nismo mogli vsega vrediti. **Listina uredništva.** Ose p. n. gospode naročnike, katere smo posilili, naj nam poplačajo zaslosto naročnino, pa se nas nagotvili in nam doloma tudi dokazali, da so svoj dolg ule poravnali, prav uljudno prosimo, naj se nikar ne hudejejo in nam ne itojajo v groh, česar nismo mi zakrivali. Prejeli smo izkaze zastankov od bivšega uredništva in na njih se oprajo naše tistjate, katere pa prav radovoljno preklidemo, kedar koli poravna, da je dotični dolg poravnal. Naša največja skrb bude, da uravnamo v novem letu oskrbnost. Bode in potem se gotovo ne bodo več ponavljale enake neveljnosti. Tedaj še enkrat prosimo: ne zamirite!

Poslanica.

Primerne jedi in pijače izbirati je zadeva prav velike važnosti posebno tam, kjer se vsaka nepredvidnost v tem obziru pokaže, kadar prebavanje ne gre po navadnem pravilu. Ako se to zanemari, nastanejo dolgotrajne želodčne bolezni.

Ker se take nepredvidnosti tudi pri največji pazljivosti ne dajo popolnoma odstraniti, se nam zdi primerno opozoriti na neko od vseh strani potejeno sredstvo. To je dr. Müller-jev, na Dunaji, sodnijsko preiskovani, take imenovani Praeservativ-Balsam, ki se posebno priporoča proti kerču, ki delovanje želodca vredi, vsako akutno in kronično vnetje v želodcu in črevalih odstrani, metanje, drisko, zlatenico itd. naglo ozdravi.

Kdor se po morji vozi, je za-nj ta balsam vsega priporočavanja vreden, ker odstrani nagnenje k morski bolezni.

Laboratorij in centralni depot za razpošiljanje: J. H. Miller, lekarničar Kronstadt, Siebenbürgen.

V Gorici edino nahaja se pri Frančiški Kramel, lekarničarja vdovi, Villa bar. Formentini, na Dunaji pri lekarničarju Filip Neustein-u.

Postranski zaslužek,

ki se dobro splača in je prijeten, zamorejo dobiti uradniki itd. v mestih posameznih kronovin v Avstriji in zunaj Avstrije, ako hoté zastopati neko solidno dunajsko firmo.

Ponudbe se spricevali naj se pošiljajo pod naslovom:

Coulant 5185 Haasenstein & Vogler Wien:

Zabavni in podučni časopis

„ZORA“

bude v prihodnjem letu vsaki 5. in 20. dan (mesto 1. in 15.) meseca izhajal.

V Mariboru 26. dec. 1877.

Janko Pakj.

Vabilo na naročbo „Zvona“.

Odpravnštvo „Zvona“ vabi najuljudnejše slovensko občinstvo na naročbo lepoznauskega lista „Zvona“ za prihodnje leto 1878. S se svojo mnogoštevilno dosedajšnjo udeležbo je pokazalo nuše slavno občinstvo, da je popolnoma umelo veliki pomen in vz-

višeno nrogo, katero izvršuje „Zvon“ v slovenskem slovstvu. Zvonbode dobil prihodnje leto nekoliko večjo obliko in bo tudi prinašal prvi dan vsakega meseca po eno izvirno sliko; Zvon je tedaj prvi slovenski list, ki bo prinašal slike in redno samo izvirne slike, proizvede naše domače slovenske umetnosti. Te slike bodo posebej „Zvonu“ priredane kot „priloge“ in se bodo za nje plačevalo 1 fl. na leto; zato je tudi naročnina dvojna:

Brez priloga za vse leto 4 fl.
za pol leta 2 fl.

S prilogi za vse leto 5 fl.
za pol leta 2 fl. 50 kr.

Vsak naročnik naj tedaj izrečno pove, ali želi prejemati samo „Zvon“ brez priloge ali s prilogi.

Naročnina naj se pošilja z naslovom:
Redaction des „Zvon“, Wien, Währing, Zellerhof 6.
Odpravnštvo „Zvona“

Zvezki za pisne vaje v ljudskih šolah.

Z ozirom na to, da so se v preteklem šolskem letu zares z izvršnim uspehom rabili novi zvezki za vaje v pisanju, katere je potrdilo visoko c. k. dež. šolsko svetovalstvo goriško za rabo na ljudskih šolah, napravila se je za šolsko leto 1877—78 zopet velika množina takih zvezkov 1 in 2.

Prodajajo jih bukvarji: Dase — Henrik Fillak — in Wokulat na Travniku po 1 gl. 25 kr. sto, na drobno pa ne nad poldrugi krajcar vsak zvezek.

Oznaniilo.

Dne 21. decembra t. l., potem 8. in 23. januarja 1878 se bude na dražbi prodajalo vse manufakturno blago zadolžene mase A. Rasattijeve v Gorici unstran škofije.

Tedaj pride na prodaj cela bogata zaloga raznovrstnega blaga za ženske in možke letne in jesenske obleke.

Ker so klicne cene prav nizke, ponuja se vsem prav priležna prilika, da se preskrbe z dobro zimsko in jesensko obleko.

V Gorici 18. dec. 1877.

OSKARBNIŠTVO
zadolžene mase A. Rasattijeve.

Koristno naznanilo

prečast. duhovščini.

Tovarna za izdelovanje voščenih sveč, lastnina Alojzija Bader-ja v Gorici, ki je bila odlikovana s sreberno svetinjo in častnim diplomom pri svetovni razstavi v Parizu leta 1855, na Dunaji leta 1873, ravno tako pri razstavah v Gorici, Monakovem in Trstu leta 1871, priporoča svoje sveče iz čistega voska od čebel, ki se ne kidajo in ne onesnažijo altara. Gorijo, mirno, se ne kidajo in se počasi poržijejo.

Priporočujem toraj prečastiti duhovščini, naj se ne daja motiti po drugih prodajalcih, ki prodajajo sveče, namešane z drugimi tvarinami, kakoršne sveče so po cerkvenih postavah prepovedane.

Cena jim je 2 gl. 68 kr. kilo najboljšje prve vrste, 2 „ 33 „ druge vrste.

Plačuje se ob koncu leta, ali pa s 5 kr. odbitka pri kilo, ako se precej plača.

Alojzij Bader,
lastnik.

Oznaniilo.

Podpisani ima zalogo voščenih sveč iz tovarne za sveče g. Alojzija Bader-ja v Gorici. Sveče iz te tovarne so bile odlikovane s sreberno svetinjo in častnim diplomom na svetovni razstavi v Parizu leta 1855 in na Dunaji leta 1873, ravno tako pri razstavah v Gorici, Monakovem in v Trstu leta 1871.

Te sveče imajo prednost, da so iz čistega voska od čebel, pa proste vsake druge tvarine, so zboljšane, da se več ne kidajo in ne onesnažijo altara, kakor poprej.

Cena tem svečam je 2 gl. 68 sld. kilo najboljšje prve vrste, 2 „ 33 „ druge vrste.

Plačuje se ob koncu leta.

Prečastita duhovščina se opozoruje, naj se ne daja premotiti od drugih prodajalcev, ki prodajajo sveče, namešane z drugimi, po cerkvenih postavah prepovedanimi tvarinami.

V Kanali ima zalogo

ŠTEFAN KRALJ, bandar.

Pri Dunajski razstavi l. 1873 2 medaliji za napredek za 8 zvonov se skupno teže 300 centov, vlihih za votivno cerkev na Dunaji in razstavljenih.

Ces. kralj.

dvorna livarna za zvonove in metale

Ignacija Hilzerja & sinov v Dunajskem Novem mestu
(Ignaz Hilzer & Sohn in Wiener-Neustadt).

se priporoča za naročevanje zvo
ter tudi za vsake

Za prej odločeni glas ali čisto harmonični akord naročena zvonovja (reč zvonov) se daje poročiti. Zvonovom se pridaja tudi vsa druga oprema. Jamči se lepa ali iztežja po najboljši in najzgodnji legi narjani, tako da se veliki in teški zvonovi prav lahko gonijo, ker tako po zobeh na novo iznajden način; tudi se lahko presedejo, kadar koli treba, brez posebne naprave, tako da zvonovi dalje trpe in mnogo lažje pojo.

Naročila se izgotovijo natančno in po cen. Zarad plače so ugodni pogoji.

nov vsake teže in vsakega glasa izdelke iz viliptega metala.

Tudi se zvonovi tako vredijo, da se pri zvonovni val lepo vjemajo in kembli drug za drugim v lepem redu bijejo. Za tako vredenje je iznašla se livarna novo sistemo, po kateri vsak novo opravljani zvon, pa tudi vse zvonove v zvoniku en sam človek v kakih urah po veli pripravi napravi brez vseh strokov tako vrediti more, da zvonovi enake, hitreje ali bolj počasi ick. Za naprave se da posebno ugodno napraviti pri JARNIH in ŽELEZA SKOVANIH, ki teko na okroglih zobeh po lastni c. k. IZKLJUČLJIVO PRIV. iznajdbi.

Kar ta livarna obstoji, 331., je vliha 2930 večih zvonov, ki so tehtali 12800 cent.